

MAAELUMINISTERIUM

Europa Maaelu Arengu
Põllumajandusfond:
Europa investeeringud
maapirkondadesse

Eesti maaelu arengukava 2014–2020 meetme 4.2.2 “Keskmise suurusega ettevõtjate ja suurettevõtjate põllumajandustoodete töötlemise ning turustamise investeeringutoetus” III taotlusvooru rakendusanalüüs

Tuuli Sooäär-Säde

*kaubanduse ja põllumajandussaadusi töötleva tööstuse osakond / peaspetsialist
29.06.2018*

Sisukord

1	Sissejuhatus	3
2	Taotletud ja määratud toetuste koondülevaade	4
3	Toetatud tegevused	6
4	Toetuse saajate asukoht	7
5	Toetuse saajate tegevusala	8
6	Toetuse saajate juriidiline vorm	11
7	Meetme indikaatorid ja sihttaseme saavutamine	12
8	Toetuse abil kavandatavate uute töökohtade arv	13
9	Kokkuvõte.....	15

1 Sissejuhatus

Selles rakendusanalüüsis analüüsitakse Eesti maaelu arengukava 2014–2020 (edaspidi *arengukava*) meetme 4 „Investeeringud materiaalsesse varasse” tegevusliigi 4.2 „Investeeringud põllumajandustoodete töötlemiseks ja turustamiseks” alameetme 4.2.2 „Keskmise suurusega ettevõtjate ja suurettevõtjate põllumajandustoodete töötlemise ning turustamise investeeringutoetus” (edaspidi *meede 4.2.2*) rakendumist.

Meedet 4.2.2 rakendatakse Euroopa Liidu ühise põllumajanduspoliitika rakendamise seaduse § 67 lõike 2 ja § 82 lõike 3 ning Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) nr 1305/2013, Euroopa Maaelu Arengu Põllumajandusfondist (EAFRD) antavate maaelu arengu toetuste kohta ja millega tunnistatakse kehtetuks nõukogu määrus (EÜ) nr 1698/2005 (ELT L 347, 20.12.2013, lk 487–548) artikli 17 lõike 1 punkti b alusel.

Meetme 4.2.2 eesmärk on aidata kaasa jaekaubandusele suunatud kõrgema lisandväärtusega toodete töötlemise osakaalu suurendamisele, mis aitaks tagada turul kõrgema ja stabiilsema sissetuleku kõigile tarneahela lülidele ja kõrgema lisandväärtusega toodete töötlemise efektiivsuse tõstmise, mis suurendab nende toodete konkurentsivõimet lisaks siseturule ka välisurgudel. Samuti on selle meetme eesmärgiks aidata kaasa ka tegevusvaldkonna mitmekesistamisele ning töökohtade loomise hõlbustamisele.

Meetme 4.2.2 rakendamise aluseks on maaeluministri 18. septembri 2015. a. määrus nr 5 „Keskmise suurusega ettevõtjate ja suurettevõtjate põllumajandustoodete töötlemise ning turustamise investeeringutoetus”.

Arengukava meetme „Investeeringud põllumajandustoodete töötlemiseks ja turustamiseks” kogueelarve on 69 miljonit eurot, millest Euroopa Liidu osa on 85% (58,65 miljonit eurot) ja Eesti riigi kaasfinantseering on 15% (10,35 miljonit eurot). Meetme 4.2.2 eelarve on 16,56 miljonit eurot, millest Euroopas Liidu osa on 85% (14,08 miljonit eurot) ja Eesti riigi kaasfinantseering 15% (2,48 miljonit eurot). Täpsemad taotlusvooruks ettenähtud rahalised vahendid määrab minister igal aastal oma käskkirjaga.

Meetme 4.2.2 toetuse minimaalne suurus ühe taotluse kohta on 100 000 eurot ja toetuse maksimaalne suurus kogu arengukava programmiperioodi (2014–2020) jooksul on kaks miljonit eurot ühe taotleja kohta. Meetmest on võimalik toetust taotleda seadmete ostuks.

Analüüsi eesmärgiks on anda ülevaade meetme rakendamise kolmanda taotlusvooru tulemustest. Teemad, millel analüüs põhineb, on järgmised:

- taotletud ja määratud toetuste koondülevaade;
- toetatud tegevused;
- toetuse saajate asukoht;
- toetuse saajate tegevusala;
- toetuse saajate juriidiline vorm;
- meetme indikaatorid ja sihttaseme saavutamine;
- toetuse abil kavandatavate uute töökohtade arv.

Rakendusanalüüsi koostamisel kasutati Põllumajanduse Registrite ja Informatsiooni Ametilt (edaspidi *PRIA*) 23. aprill 2018 seisuga saadud andmeid.

2 Taotletud ja määratud toetuste koondülevaade

Meetme 4.2.2 kolmas taotlusvoor toimus ajavahemikus 13. novembrist kuni 17. novembrini 2017.

Taotlusi võeti vastu elektrooniliselt e-posti aadressil info@pria.ee ja paberil PRIA keskses aadressil Tähe 4, Tartu 51010.

Toetuse taotlemiseks tuli esitada vormikohane avaldus ning selles esitatud andmeid ja hindamiskriteeriumite täitmist tõendavad dokumendid (edaspidi *taotlus*) hiljemalt 17. novembriks 2017. PRIA tegi taotluste rahuldamise otsused 12. aprillil 2017.

Kolmanda taotlusvooru eelarve oli 4,85 miljonit eurot, mis moodustab 29% kogu meetme eelarvest (16,56 miljonit eurot). Kokku esitati neli taotlust, mis sisaldas 43 tegevust.

Kolmanda taotlusvooru koondandmed on toodud tabelis 1 ja tabelis 2.

Tabel 1. Koondandmed

Esitatud taotluste arv	Rahuldatud taotluste arv	Rahuldatud taotluste arvu osakaal esitatud taotluste arvus, %	Taotletud toetuse summa, €	Määratud toetuse summa, €	Määratud toetuse summa osakaal taotletud toetuse summas, %	Määratud toetuse osakaal meetme eelarves, %
4	3	75	1 395 947	1 243 767	89	26

Allikas: PRIA

Tabelist on näha, et neljast esitatud taotlusest rahuldati kolm. Rahuldatud taotluste summa oli 1 243 767 eurot, mis on peaaegu 90% taotletud toetuse summast. Esimeses taotlusvoorus oli sama näitaja 60% ja teises 76%, millest on näha, et kolmandas taotlusvoorus oli määratud toetuse osakaal taotletud toetuse summast seni suurim. Taotlusi esitati summas 1 395 947 eurot, mis oli 71% vähem kui kolmanda taotlusvooru eelarve. Kolmandas taotlusvoorus esitatud taotluste arv oli üle kolme korra väiksem kui teises voorus ja üle nelja korra väiksem kui esimeses voorus.

Tabel 2. Koondandmed

Keskmine taotletud toetuse summa, €	Keskmine rahuldatud toetuse summa, €	Korduvalt toetust saanute arv	Esmakordselt toetust saanute arv
348 987	414 589	2	1

Allikas: PRIA

Kõigist, kellele toetus määrati, sai esimest korda toetust üks taotleja. Nii keskmine taotletud toetuse summa kui keskmine rahuldatud toetuse summa olid väiksemad kui eelnevates taotlusvoorudes.

Kolmanda taotlusvooru koondandmed on sihtgruppide kaupa välja toodud tabelis 3.

Tabel 3. Koondandmed sihtgruppide kaupa

Sihtgrupp	Esitatud taotluste arv	Taotletud toetuse summa, €	Taotletud toetuse abikõlbliku kulu maksumus, €	Rahuldatud taotluste arv	Määratud toetuse summa, €	Määratud toetuse abikõlbliku kulu maksumus, €
Keskmise suurusega ettevõtja	3	1 058 901	3 114 416	2	906 721	2 666 826
Suurettevõtja	1	337 046	1 404 358	1	337 046	1 404 358
Taotlusvoor kokku:	4	1 395 947	4 518 774	3	1 243 767	4 071 184

Allikas: PRIA

Keskmise suurusega ettevõtjate ja suurettevõtjate põllumajandustoodete töötlemise ning turustamise investeerimistoetust võib taotleda äriseadustiku tähenduses ettevõtja, kes vastab komisjoni määruse (EL) nr 651/2014 I lisa artikli 2 punktis 1 sätestatud keskmise suurusega ettevõtja nõuetele või suurettevõtja, kellel oli taotluse esitamise aastale vahetult eelnenud majandusaastal alla 750 töötaja ja kelle müügitulu nimetatud majandusaastal oli alla 200 miljoni euro.

Kolmandas taotlusvoorus nagu eelmisteski oli keskmise suurusega ettevõtjatest taotlejaid rohkem kui suurettevõtjaid (arvud vastavalt esimeses ja teises taotlusvoorus olid 14 ja viis ning üheksa ja neli). Kolm taotlejat olid keskmise suurusega ettevõtjad, kellest kahe taotlus rahuldati ning ühe taotluse esitas suurettevõtja, kelle taotlus ka rahuldati. Toetuse määr keskmise suurusega ettevõtjale on kuni 35% ja suurettevõtjale kuni 25% toetatava tegevuse abikõlbliku kulu maksumusest. Minimaalne toetuse määr on 15% toetatava tegevuse abikõlbliku kulu maksumusest. Kolmandas taotlusvoorus oli keskmise suurusega ettevõtjate keskmine toetuse taotlemise määr 34% ja suurettevõtjate keskmine toetuse taotlemise määr 24%, mis on toetuse määra ülemise piiri lähedal.

3 Toetatud tegevused

Meetmest 4.2.2 võib toetust taotleda Euroopa Liidu toimimise lepingu I lisaga hõlmatud põllumajandustoodetest I lisaga hõlmatud või I lisaga hõlmamata toodete töötlemiseks või nende toodete töötlemiseks ja turustamiseks vajaliku seadme ostmiseks.

Seadme abikõlbliku kulu moodustab:

- seadme ning selle paigaldamise, seadistamise või müüja poolt selle kasutamise väljaõppe maksumus;
- seadme kasutamiseks vajaliku tarkvara ja infotehnoloogilise seadme ning selle paigaldamise ja seadistamise maksumus.

Kolmanda taotlusvooru tegevuste jaotus taotletud ja määratud toetuste kaupa on välja toodud tabelis 4.

Tabel 4. Taotletud ja määratud toetused tegevuste kaupa

Tegevuse nimetus	Tegevuste arv taotlustes	Taotletud toetuse summa, €	Tegevuste arv rahuldatud taotlustes	Toetuse summa rahuldatud taotlustes, €	Määratud toetuse summa, €/tegevus	Toetuse summa rahuldatud taotlustes tegevuste lõikes, %
Seadme kasutamiseks vajaliku tarkvara ja infotehnoloogilise seadme ost ning selle paigaldamine ja seadistamine	0	0	0	0	0	0
Seadme ost ning selle paigaldamine, seadistamine ja kasutusõpetus	43	1 395 947	40	1 243 767	31 094	100
Taotlusvoor kokku	43	1 395 947	40	1 243 767	31 094	100

Allikas: PRIA

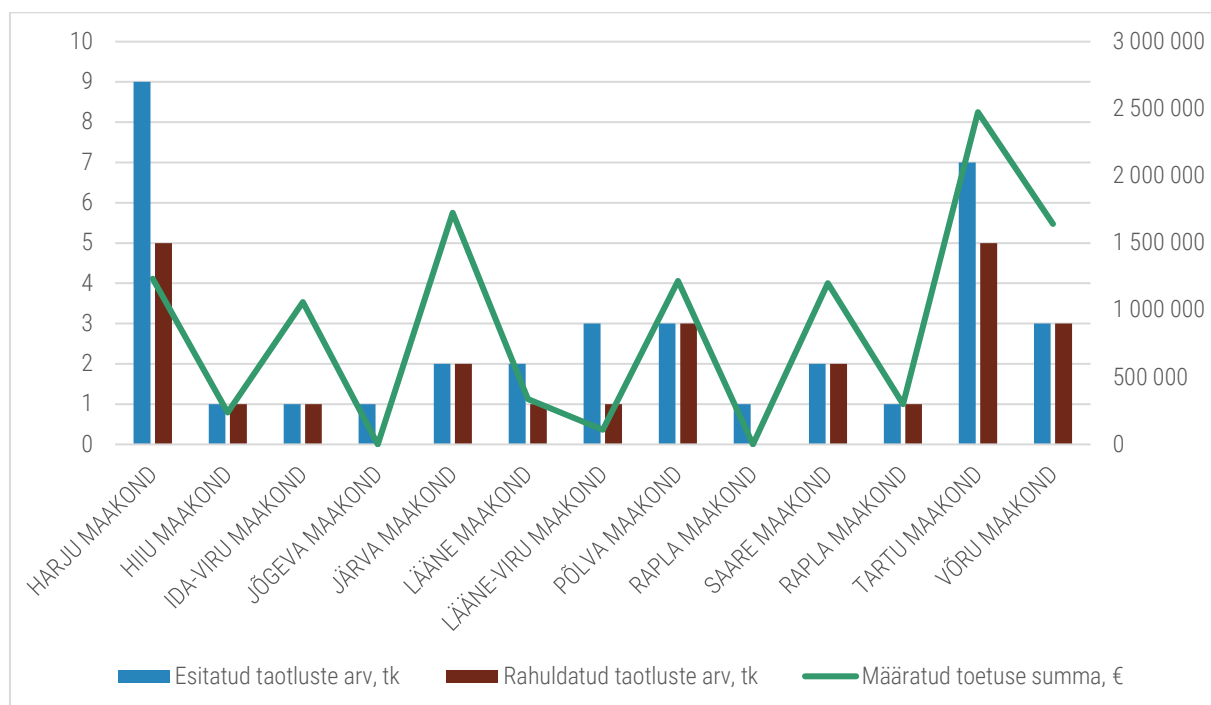
Tabelist 4 selgub, et kolmandas taotlusvoorus taotleti toetust seadme ostmiseks ning selle paigaldamiseks, seadistamiseks ja kasutusõpetuseks 43 korda ja rahuldati 40 korral. Kuigi seadme kasutamiseks vajaliku tarkvara ja infotehnoloogilise seadme ostmiseks ning selle paigaldamiseks ja seadistamiseks on ka varem märgatavalt vähem toetust taotletud, siis esmakordselt ei taotletud selleks tegevuseks toetust mitte ühelgi korral. Määratud toetuse summa tegevuse kohta on vähenenud: esimeses taotlusvoorus oli see 48 994 eurot, teises 48 167 eurot ja kolmandas 31 094 eurot. Esimeses taotlusvoorus rahuldati 60% tegevustest, milleks toetust taotleti, teises 83% ja kolmandas 93%. Kolmandas taotlusvoorus veel väljamakseid tehtud ei ole.

4 Toetuse saajate asukoht

Viimases taotlusvoorus esitati Harju-, Lääne-Viru-, Tartu- ja Võru maakonnast. Teistest maakondadest taotlusi ei esitatud. PRIA tegi rahuldamata jätmise otsuse Lääne-Viru maakonnast esitatud taotlusele. Teistest maakondadest esitatud taotlustele tegi PRIA rahuldamise otsuse. Määratud toetuse summad olid järgmised: Tartu maakonnas 803 862 eurot, Võru maakonnas 337 047 eurot ja Harju maakonnas 102 859 eurot. Kokku määrati toetust summas 1 243 767 eurot, mis on üle kahe korra vähem kui eelnevates taotlusvoorudes.

Esitatud ja rahuldatud taotluste arv ning määratud toetuse summa maakondade kaupa kõigi kolme taotlusvooru peale kokku on välja toodud joonisel 1.

Joonis 1. Meede kokku maakondade kaupa

Allikas: PRIA

Kolme taotlusvooru lõikes saab välja tuua, et suurim esitatud taotluste arv on Harju maakonnas (üheksa) ja Tartu maakonnas (seitse) ning rahuldatud taotluste arv samuti Harju maakonnas ja Tartu maakonnas (mõlemates viis). Kõige vähem taotlusi esitati Jõgeva maakonnas ja Rapla maakonnas (mõlemates üks) ning rahuldati samuti Jõgeva maakonnas ja Rapla maakonnas (nendes maakondades ei rahuldatud ühtegi taotlust). Määratud toetuse summa on suurim Tartu maakonnas (2 474 920 eurot), Järva maakonnas (1 724 489 eurot) ja Võru maakonnas (1 641 000 eurot).

5 Toetuse saajate tegevusala

Vastavalt meetme 4.2.2 tingimustele peab toetuse taotleja põhitegevusalaks olema äriregistri andmetel taotluse esitamise aastale eelnenud majandusaastal „Eesti majanduse tegevuslade klassifikaatori (EMTAK)“ kohaselt toiduainete tootmine (EMTAK-i jao C alajagu 10), välja arvatud kala, vähilaadsete ja limuste töötlemine ja säilitamine (EMTAK-i jao C alajagu 102), või joogitootmine (EMTAK-i jao C alajagu 11). Meetme 4.2.2 kolmanda taotlusvooru EMTAK koodil põhinevad andmed on toodud tabelis 5.

Tabel 5. Toetuse saajad tegevusala järgi kolmandas taotlusvoorus

Tegevusala EMTAK kood	Tegevusala EMTAK kood tekstina	2017 Rahuldatud taotluste arv	Määratud toetuse summa, €	Määratud toetuse abikõlbliku kulu maksumus, €
10512	Juustu- ja kohupiimatootmine	1	803 862	2 364 300
10711	Leiva- ja saiatootmine; säilitusaineteta pagaritoodete tootmine	2	439 905	1 706 884
Kolmas taotlusvoor kokku:		3	1 243 767	4 071 184

Allikas: PRIA

Kolmandas taotlusvoorus määrati toetust kolmele taotlejale kahe tegevusala raames. Taotlejale tegevusalalt juustu- ja piimatootmine määrati toetust summas 803 862 eurot, mis moodustas 34% abikõlbliku kulu maksumusest. Taotlejatele tegevusalalt leiva- ja saiatootmine ning säilitusaineteta pagaritoodete tootmine määrati toetust summas 439 905 eurot, mis moodustas 26% abikõlbliku kulu maksumusest.

Meetme 4.2.2 kõigi kolme taotlusvooru määratud toetuse summa toetuse saaja tegevusala järgi on toodud tabelis 6.

Tabel 6. Toetuse saajad tegevusala järgi

Tegevusala EMTAK kood	Tegevusala EMTAK kood tekstina	Meede kokku Määratud toetuse summa, €	Määratud toetuse abikõlbliku kulu maksumus, €	Määratud toetuse osakaal abikõlbliku kulu maksumuses, %
1085	Mujal liigitamata toiduainete tootmine	329 695	941 987	35
10111	Liha töötlemine ja säilitamine, k.a tapamajade tegevus	107 734	422 745	25
10131	Liha- ja linnulihatoodete tootmine	1 844 695	6 395 066	29
10391	Muu puu- ja köögivilja töötlemine ja säilitamine	104 467	307 257	34
10512	Juustu- ja kohupiimatootmine	1 343 049	3 904 835	34
10519	Muude piimatoodete tootmine, sh või tootmine	1 061 250	4 245 000	25
10711	Leiva- ja saiatootmine; säilitusaineteta pagaritoodete tootmine	3 855 589	14 755 811	26
10721	Kuiviku- ja küpsisetootmine; säilitusainetega pagaritoodete tootmine	275 040	808 942	34
10851	Valmistoitude tootmine	601 627	2 406 508	25

Tegevus- ala EMTAK kood	Tegevusala EMTAK kood tekstina	Meede kokku		
		Määratud toetuse summa, €	Määratud toetuse abikõlbliku kulu maksumus, €	Määratud toetuse osakaal abikõlbliku kulu maksumuses, %
10891	Mujal liigitamata toiduainete tootmine	597 302	1 767 905	34
10911	Valmissööda tootmine loomakasvatusele	822 545	2 401 350	34
11071	Alkoholivaba joogi tootmine; mineraalvee ja muu villitud vee tootmine	593 252	1 744 860	34
Meede kokku:		11 536 246	40 102 264	29

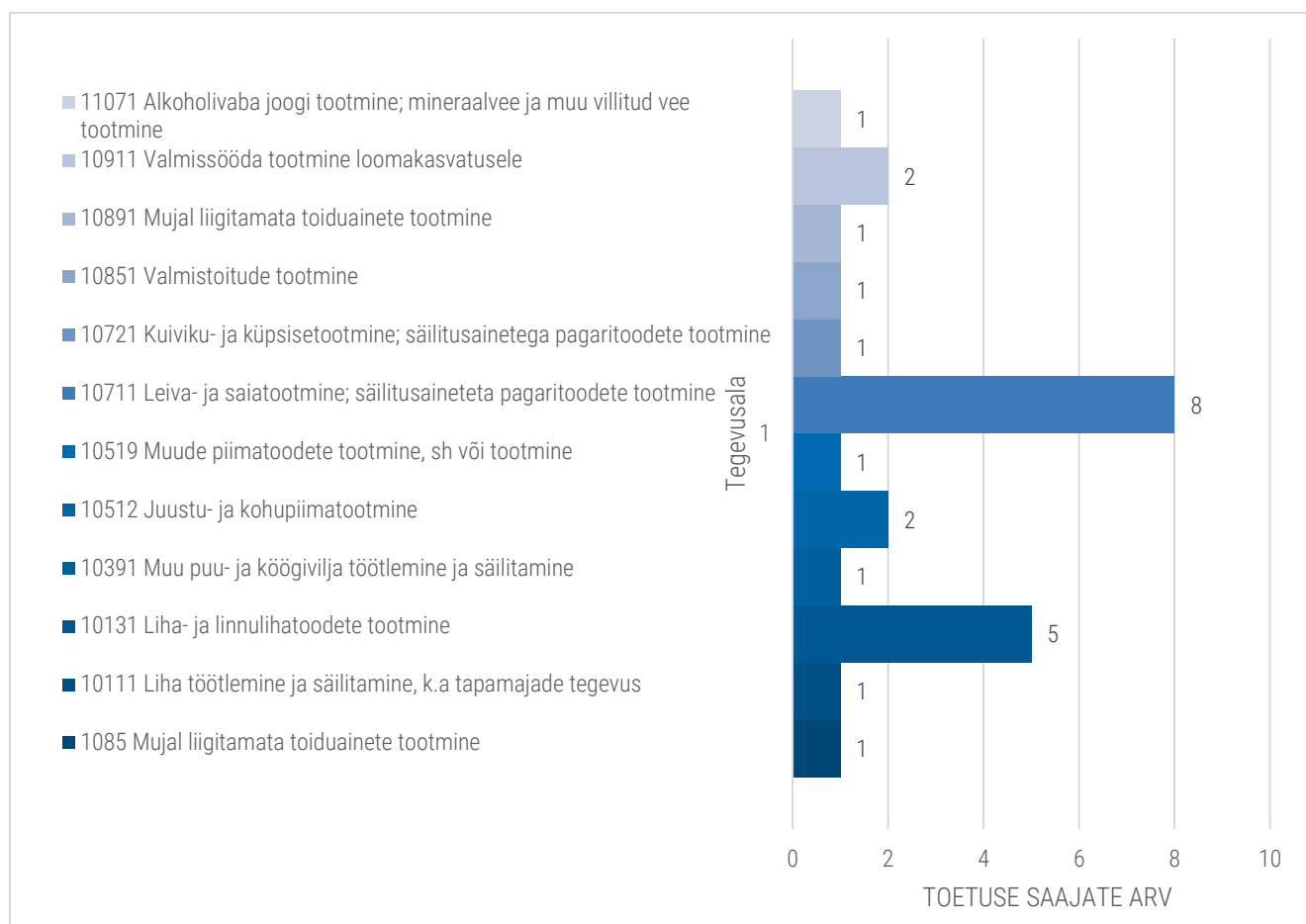
Allikas: PRIA

Kõige rohkem on toetust määratud taotlejatele, kelle tegevusalad on järgmised: leiva- ja saiatootmine ja säilitusaineteta pagaritoodete tootmine (3 855 589 eurot), liha- ja linnulihatoodete tootmine (1 844 695 eurot), juustu- ja kohupiimatootmine (1 343 049 eurot) ja muude piimatoodete tootmine, sealhulgas või tootmine (1 061 250 eurot). See on kokku 8 104 583 eurot, mis moodustab 70% kogu määratud toetuse summast (11 536 246 eurot). Ülejäänud kaheksa tegevusalaga taotlejatele määratud toetuse summa moodustab 30% kogu meetme määratud toetuse summast. Kõige vähem toetust määrati taotlejatele, kelle tegevusalaks oli muu puu- ja köögivilja töötlemine ja säilitamine (104 467 eurot) ja liha töötlemine ja säilitamine, kaasa arvatud tapamajade tegevus (107 734 eurot).

Kolme taotlusvooru peale kokku on meetme keskmine toetuse osakaal abikõlbliku kulu maksumusest on 29%. Kõige väiksem ehk 25% on see näitaja taotlejatel, kelle tegevusalaks on liha töötlemine ja säilitamine, kaasa arvatud tapamajade tegevus ja valmistoitude tootmine. Kõige suurem ehk 35% on see taotlejal, kelle tegevusalaks on mujal liigitamata toiduainete tootmine.

Tegevusala järgi koondatud toetuse saajate arv kolmes taotlusvoorus kokku on välja toodud joonisel 2.

Joonis 2. Toetuse saajate arv tegevusala järgi meetmes kokku

Allikas: PRIA

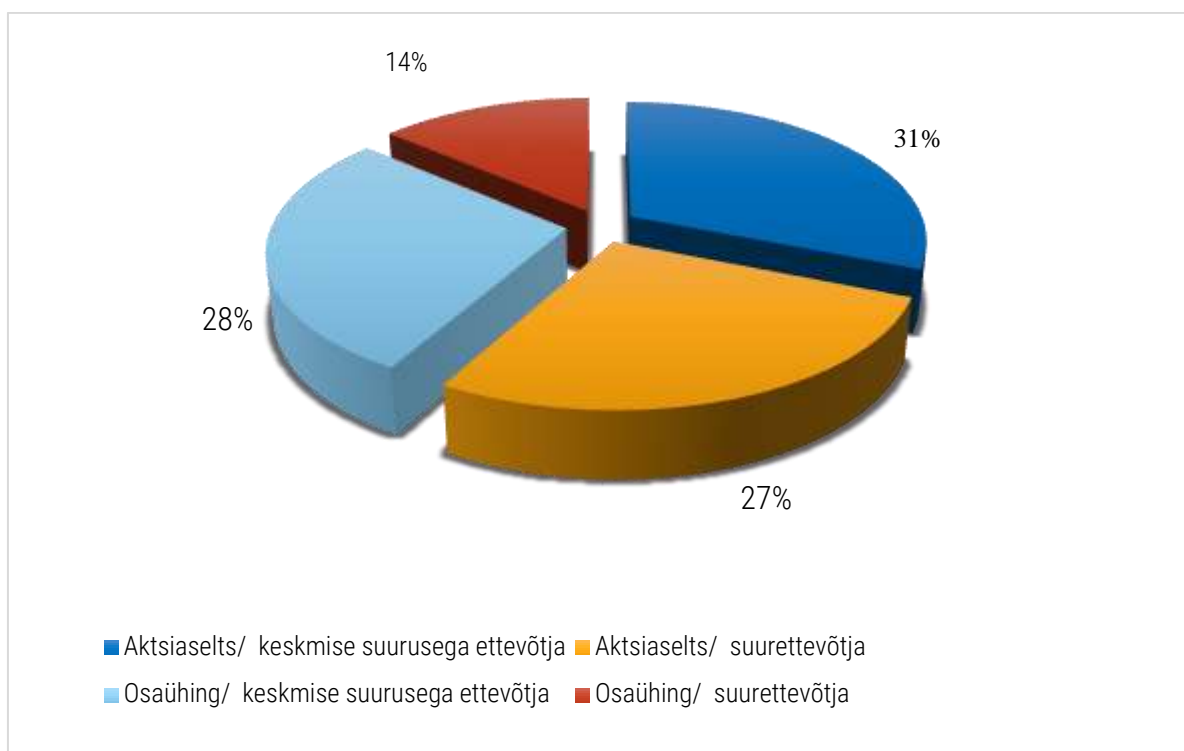
Jooniselt 2 on näha, et toetuse saajate arv jaguneb tegevusala järgi väga erinevalt. Ühe korra toetust saanud on kaheksa erineva tegevusala puhul. Neljalt erinevalt tegevusalalt taotlejad on toetust saanud rohkem kui ühe korra. Suurima rahuldatud taotluste arvuga tegevusalad kattuvad suures osas suurima määratud toetuse summaga tegevusaladega. Kõige rohkem kordi on toetust määratud taotlejatele, kelle tegevusalad on järgmised: leiva- ja saiatootmine ja säilitusaineteta pagaritoodete tootmine (kaheksa korda), liha- ja linnulihatoodete tootmine (viis korda), juustu- ja kohupiimatootmine (kaks korda) ja valmissööda tootmine loomakasvatusele (kaks korda).

6 Toetuse saajate juriidiline vorm

Kolmandas taotlusvoorus rahuldati kolm osäühingute taotlust. Nendest kaks, mis moodustasid 73% kogu määratud toetuse summast, esitasid keskmise suurusega ettevõtjad ja ühe, mis moodustas 27% kogu määratud toetuse summast, esitas suurettevõtja. Keskmine rahuldatud toetuse summa oli keskmise suurusega ettevõtjatel 453 360 eurot ja suurettevõtjatel 337 046 eurot. Aktsiaseltsid taotlusi ei esitanud.

Koondandmed toetuse saajate juriidilise vormi kohta kolmes taotlusvoorus kokku on toodud joonisel 3.

Joonis 3. Toetuse saajad juriidilise vormi järgi

Allikas: PRIA

Jooniselt näeme, et erineva juriidilise vormiga toetuse saajatele määratud toetuse summa osakaalu kogu määratud toetusest (11 536 246 eurot) saab jagada neljaks. Kolme taotlusvooru jooksul määratud toetus jaguneb kõigi nelja erineva juriidilise vormi vahel ilma suuremate erinevusteta. Aktsiaseltsid on saanud üle poole ehk 58% summast ja osäühingud 42%. Kogu määratud toetusest on enim ehk 31% (3 584 374 eurot) saanud keskmise suurusega ettevõtjatest aktsiaseltsid. Keskmise suurusega ettevõtjatest osäühingutele on määratud 28% (3 246 605 eurot). Suurettevõtjast aktsiaseltsidele määratud toetuse summa moodustab 27% (3 122 990 eurot) kogu määratud toetusest ning suurettevõtjast osäühingute toetus 14% (1 582 277 eurot). Suurim keskmine määratud toetuse summa rahuldatud taotluse kohta oli suurettevõtjast aktsiaseltsidel (780 747 eurot) ja väikseim keskmise suurusega ettevõtjast aktsiaseltsidel (358 437 eurot). Keskmise suurusega ettevõtjast osäühingutel oli sama näitaja 405 826 eurot ja suurettevõtjast osäühingutel 527 426 eurot.

7 Meetme indikaatorid ja sihttaseme saavutamine

Meede 4.2 panustab järgmistesse maaelu arengut käsitlevatesse Euroopa Liidu sihtvaldkondadesse (Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse nr 1305/2013 artikkel 5):

- sihtvaldkond 6A: tegevusvaldkondade mitmekesistamise, väikeettevõtete loomise ja arendamise ning töökohtade loomise hõlbustamine;
- sihtvaldkond 3A: toormetootjate konkurentsivõime parandamine nende parema integreerimise abil põllumajanduslike toiduainete tarneahelasse kvaliteedikavade kaudu, mis annavad põllumajandustoodetele lisaväärtuse, kohalike turgude edendamise ja lühikeste tarneahelate ning tootjarühmade ja tootmisharude vaheliste organisatsioonide kaudu.

Tulenevalt sellest, millise sihtvaldkonna alt on meede programmeeritud, on ette nähtud Euroopa Komisjoni poolt kehtestatud kohustuslikud indikaatorid liikmesriikidele, mille kohta tuleb seire käigus andmeid koguda ja Euroopa Komisjonile esitada. Meetmel 4.2.2 on neli kohustuslikult kogutavat väljundindikaatorit:

- O.1 – „Riiklikud kulutused kokku“
- O.2 – „Koguinvesteering“
- O.3 – „Toetatud tegevuste arv“
- T.15 – „Koguinvesteering energiatõhususse“

Väljundindikaatorite kohta on andmed kättesaadavad üksnes esimese ja teise taotlusvooru kohta ja need on välja toodud tabelis 7.

Tabel 7. Meetme 4.2.2 väljundindikaatorid

Taotlusvooru tähis	O1	O2	O3	T15
2015	1 573 733	5 376 740	26	5 376 740
2016	109 883	313 950	1	313 950
2017	0	0	0	0

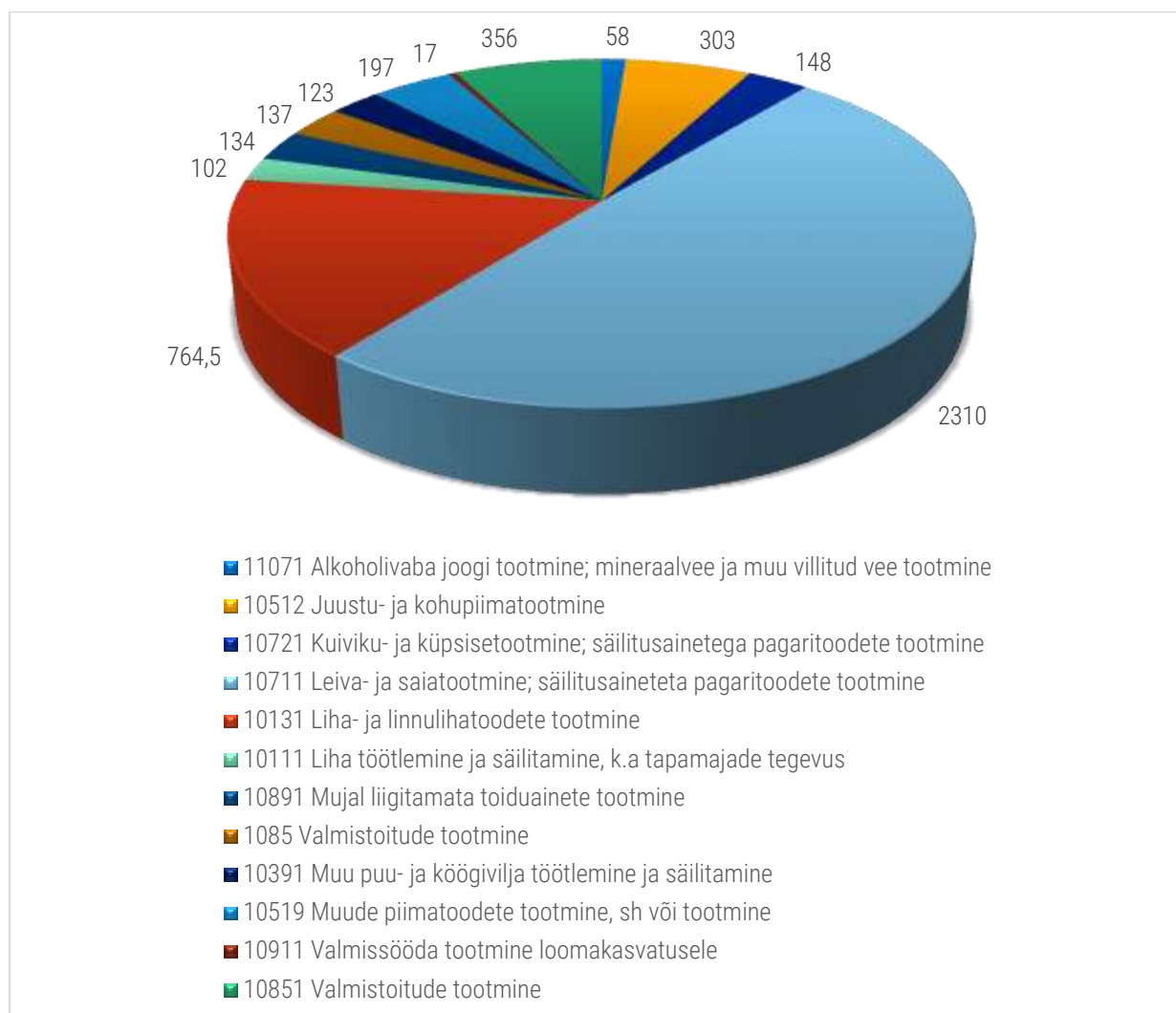
Allikas: PRIA

8 Toetuse abil kavandatavate uute töökohtade arv

Meetme 4.2.2 üheks eesmärgiks on ka töökohtade loomine. Kolmandas taotlusvoorus kavandasid taotlejad luua 460 uut töökohta. Kahe toetuse saaja tegevusala oli leiva- ja saiatootmine ja säilitusaineteta pagaritootmine ning kavandatavate uute töökohtade arv 291. Ühe toetuse saaja tegevusala oli juustu- ja kohupiimatoomine ning kavandatavate uute töökohtade arv 168. Taotleja, kelle tegevusala oli kange alkoholi destilleerimine, rektifitseerimine ja segamine, kavandas luua ühe uue töökoha

Kolme taotlusvooru jooksul kavandatavate uute töökohtade arv toetuse saajate tegevusala EMTAK koodi järgi on toodud joonisel 4.

Joonis 4. Kavandatavate uute töökohtade arv toetuse saaja tegevusala järgi

Allikas: PRIA

Kolme taotlusvooru toetuse saajad, kes kavandavad luua uusi töökohti, on 12 erinevalt tegevusalalt. Kavandatavate uute töökohtade koguarv on 4649,5. Nendest 50% loovad toetuse saajad, kelle tegevusala on leiva- ja saiatootmine ja säilitusaineteta pagaritoodete tootmine ning 16% toetuse saajad, kelle tegevusala on liha- ja linnulihatoodete tootmine. See tähendab, et üle poole töökohtadest kavandavad luua kahelt tegevusalalt toetuse saajad. Kõikide ülejäänud toetuse saajate, kes on kümnel erinevalt tegevusalalt, töökohtade arvu osakaalud koguarvust jäävad alla 10%.

9 Kokkuvõte

Meetme 4.2.2 „Keskmise suurusega ettevõtjate ja suurettevõtjate põllumajandustoodete töötlemise ning turustamise investeringutoetus” raames on toimunud kolm taotlusvooru, kus on toetust kokku taotletud summas 16 605 989 eurot ja määratud 11 536 246 eurot. Kokku on esitatud 36 taotlust ja rahuldatud 25 taotlust. Seadme kasutamiseks vajaliku tarkvara ja infotehnoloogilise seadme ostmiseks ning selle paigaldamiseks ja seadistamiseks määratud toetus moodustab 1% kogu määratud toetuse summast. Seadme ostmiseks ning selle paigaldamiseks, seadistamiseks ja kasutusõpetuseks määratud toetus moodustab 99% kogu määratud toetuse summast. Keskmine taotletud toetuse summa on 461 277 eurot ja sellega seotud abikõlbliku kulu maksumus 1 129 693 eurot. Keskmine määratud toetuse summa on 461 450 eurot ja sellega seotud abikõlbliku kulu maksumus 1 604 091 eurot. Väljamakseid on tehtud 13 taotlusele, mis moodustab 52% kõigist rahuldatud taotlustest. Hetkel on toetusi välja makstud summas 2 749 130 eurot.

Kolmandas taotlusvoorus esitati kokku neli taotlust summas 1 395 947 eurot. Rahuldati kolm taotlust summas 1 243 767 eurot. Rahuldatud taotluste osakaal esitatud taotlustest oli 75%, mis on suurem kui esimeses taotlusvoorus (58%) ja väiksem kui teises (85%). Esitatud taotluste arv ja taotletud toetuste summa on üle kolme korra vähenenud võrreldes esimese ja teise taotlusvooriga. Kolmandas taotlusvoorus taotletud toetuse summa moodustas 29% taotlusvooru eelarvest, kuid varasemates taotlusvoorudes taotleti rohkem kui taotlusvooru eelarveks oli ette nähtud. Eelnevast tulenevalt võib välja tuua, et huvi toetuse vastu on hakanud vähenema.

Seadme kasutamiseks vajaliku tarkvara ja infotehnoloogilise seadme ostmiseks ning selle paigaldamiseks ja seadistamiseks ei taotletud toetust ühtegi korda. Seadme ostmiseks ning selle paigaldamiseks, seadistamiseks ja kasutusõpetuseks taotleti toetust 43 korral, kuid rahuldati 40 korral. Keskmine määratud toetuse summa tegevuse kohta oli 31 094 eurot, mis oli üle 30% väiksem kui eelnevates taotlusvoorudes.

Kolmandas taotlusvoorus esitati taotlusi neljast maakonnast: Harju-, Lääne-Viru-, Tartu- ja Võrumaalt. Rahuldamata jäi toetuse taotlus Lääne-Virumaalt. Varasemate taotlusvoorudega kokku on esitatud ja rahuldatud taotluste arv olnud suurim Harjumaal (üheksa ja viis) ja Tartumaal (seitse ja viis). Ühte maakonda määratud toetuse osakaal kogu meetme määratud toetusest on suurim Tartumaal (21%), Järvamaal (15%) ja Võrumaal (14%).

Kolmandas taotlusvoorus sai toetust kaks taotlejat, kelle tegevusala oli leiva- ja saiatootmine ja säilitusaineteta pagaritoodete tootmine (EMTAK kood 10711) ning üks, kelle tegevusala oli juustu- ja kohupiimatootmine (EMTAK kood 10512). Kogu meetme peale kokku on taotlejate tegevusalaks olnud enim leiva- ja saiatootmine ja säilitusaineteta pagaritoodete tootmine (kaheksa taotlust) ja liha- ja linnulihatoodete tootmine (viis taotlust).

Viimases taotlusvoorus said toetust kaks keskmise suurusega ettevõtjast osaühingut ja üks suurettevõtjast osaühing. Kolmandas taotlusvoorus ei taotlenud aktsiaseltsid toetust ühtegi korda. Kolme taotlusvooru lõikes on aktsiaseltside poolt esitatud taotlusi rahuldatud rohkem arv kordi kui osaühingute poolt. Aktsiaseltsidele määratud toetuse summa on samuti suurem olnud.

Kolmandas taotlusvoorus määratud toetuste abil kavandatakse luua 459 uut töökohta. See moodustab 10% kõikidest uutest töökohtadest (4649,5 töökohta), mida kavandatakse meetme

raames määratud toetuste abil luua. Esimeses ja teises taotlusvoorus oli sama suhtarv 45%. Kolmandas taotlusvoorus kavandatavate uute töökohtade arvu osakaal kõigist meetme raames kavandatavatest uutest töökohtadest on suurim tegevusaladel leiva- ja saiatootmine ja säilitusainetega pagaritoodete tootmine (50%) ja liha- ja linnulihatoodete tootmine (16%).

Selles taotlusvoorus toetuse taotlemise aktiivsus on märgatavalt langenud. Eelnevates taotlusvoorudes taotleti toetust rohkem kui selleks oli eelarves vahendeid ette nähtud, kuid kolmandas taotlusvoorus taotleti 71% vähem kui oli taotlusvooru eelarve. Keskmine rahuldatud toetuse summa on jäänud peaaegu samaks, olles 5% madalam kui esimeses ja 17% madalam kui teises taotlusvoorus. Määratud toetuse osakaal määratud toetuse abikõlblikust maksumusest oli esimeses taotlusvoorus 29%, teises 28% ja kolmandas 31%. Kolme taotlusvooru lõikes võib öelda, et investeeringute maksumus ei ole oluliselt muutunud.